

ataku. A za třetí, že se během verbálního napadání většinou rozhoduje o tom, jak celá ta situace dopadne.

Ale to by třeba na školním hřišti měli řešit učitelé, dozor...

Jak kdy. Pokud vidí jen tu část, kdy se dvě děti perou, dostanou ve velké většině případů poznámku oba a je vymalováno. Napadené dítě odchází s křivkou v duši a agresorovi je nějaká pitomá poznámka od prudivé báby ukradená, protože ví, že zítra, za týden, někdy zkusí něco podobného a zase v nejhorším případě odejde maximálně s poznámkou. Proto je dobré bránit se slovně, a tím se snažit útok co nejdříve oddálit.

Tenhle model výuky pro děti jste vymysleli vy?

Autorem konceptu Kids WingTsun je Evropská WingTsun organizace (EWTO), jejímiž jsme členy. EWTO se proslavila nejen díky propagaci bojového umění WingTsun, ale především díky modernímu systému inteligentní sebeobrany. Disponuje velmi propracovanou metodikou a didaktikou tréninku a vzdělává profesionální instruktory sebeobrany. Já jsem spoluautorem didaktiky, v Česku navíc již deset let funguje naše občanské sdružení Prevence šikany a násilí, které aktivity organizace EWTO pro děti a mládež prvního a druhého stupně základní školy reprezentuje. Naše výuka je určena samozřejmě i pro ženy a muže, ale to sem asi úplně nepatří. Zajímavou formou hry děti učíme, jak se o sebe postarat. Celá výuka je v každém pololetí rozpracovaná do šestnácti lekcí a během nich garantujeme, že se dítě naučí všechno, co je pro něj důležité a potřebné.

Jsou objektem šikany vždy jen klidné a mírné děti?

To se nedá tak říct. Nikdy totiž nevíte, co bude agresorovi na vašem dítěti vadit, takže i když máte pocit, že je vaše dítě průbojné, může o tři roky staršímu spolužákovi připadat k smíchu, jak chodí oblékané, že má jemné vlasy... Důvody ani charakterové škatulky nefungují. Jev šikany často doprovází vývoj dětí, ale týrání staršími dětmi může získat oblundný rozměr. Nejde jen o zevnějšek, jde také o to, jak sebevědomě vystupuje, jestli je spíš takové to plaché dítě, které s kolektivem moc nekomunikuje. Děti dokážou být občas dost kruté a takové, v jejich očích, „výstřednosti“ se nepromíjejí. Je dobré upozornit je na to, že se může objevit spolužák, kterému jejich chování bude vadit. Mělo by vědět, že šikana neznamená jen zmlácení někde na záchodě. Forem šikany je spousta a je nutné, aby ti slabí věděli, že jakmile někdo leze za jejich hranice, musí se bránit. Zpříma říct, že to tak nechťejí. Pokud to agresorovi říkám opakovaně a nefunguje to, je načase jít za školním psychologem, třídním učitelem a až pak za rodiči. Učíme tedy děti i to, na koho se obrátit, když jim něco vadí, když se cítí nepříjemně. Primárně řešit věc s agresorem, v druhé řadě s pedagogem, protože se to děje na půdě školy, a nakonec s rodiči. Jednotlivé instance ale není dobré obcházet, naopak být proaktivní.

A co takhle to přejít? Třeba to byl výstřelek, který už útočník znovu neudělá...

Tak to ale nefunguje. Agresor naopak, když mu něco jednou projde, bude tlak stupňovat a zkusí znovu, jaký účinek má jeho chování na okolí. A zas a zas, dokud ho někdo nezastaví. Přeneseně se dá říct, že kluk, který ve škole terorizuje mladší spolužáky a nikdo ho nepotrestá, bude v budoucnu psychicky, možná i fyzicky týrat svou ženu a děti. I to je důležité si uvědomit. Mokrát se mi v praxi stalo, že útočník se až od nás dozvěděl, že něco dělá špatně. Když mu to nikdo nedal

POMOC V NOUZI NEJVYŠŠÍ

Někdy nemusíte čekat na to, že vás násilník přepadne na ulici. Vy i vaše dítě se totiž můžete stát oběťmi domácího násilí. Co v takovém případě dělat? Nejjednodušší je obrátit se na odborníky. Občanské sdružení **ACORUS** o. s. poskytuje komplexní víceúrovňovou pomoc obětem domácího násilí, což jsou nejčastěji právě ženy s dětmi. Cílem je jejich návrat do běžného života bez přítomnosti násilí. Osoby ohrožené násilím ze strany blízkého člověka se mohou na organizaci obrátit prostřednictvím nonstop telefonní linky 283 892 772. Tam získají základní rady, jak lze řešit domácí násilí, nebo si domluví osobní konzultaci v ambulanci poradně. Pokud se jedná o akutní ohrožení a nelze se vrátit domů, mohou využít krizová lůžka organizace, případně požádat o pobyt ve specializovaném azylovém domě s utajenou adresou. Do azylového domu ACORUS přicházejí maminky s dětmi, které byly svědky domácího násilí páchaného na matce, popř. byly týrány násilným rodičem. Domácí násilí (které obvykle trvá delší dobu a stupňuje se) nepříznivě ovlivnilo jejich zdravý duševní a sociální vývoj.

na vědomí dřív, prostě se jen choval podle šablony, která mu dosud procházela. Proto je nesmírně důležité, aby šikana nebyla žádným způsobem zatajována.

Odkud se agresori berou?

Jde o syntézu hned několika vlivů. Rodiny, školy, party, v nichž se dítě vyskytuje. V rámci kurzu je dobré poznat i takzvanou skupinovou dynamiku. Hrajeme si tedy na agresory a oběti a navzájem vnímáme, jestli je nám v té roli dobře. No a není.

A chtějí děti během tréninku hrát agresory?

Pokud máme dětem jasně vysvětlit, co je na chování špatné, musí na sebe jeden z nich vzít takovou tu útočnou roli a pouštět slovní hrůzu: „Co stojíš, co čumíš, ty jsi ale debil...“

Nutíte děti do role agresora?

Nenutíme. Pokud si to někdo zkusit chce, tak může. Během tréninku samozřejmě ví, že to, co právě provádí, je špatné. A za pět minut se děti zkazit nedají. Pak navíc okamžitě přechází do role napadeného, verbálně se brání apod. Balancujeme, abychom v nácviku útočnou roli nepřehnali, na druhou stranu je potřeba, aby si ji děti vyzkoušely. Třeba snáz pochopí, že tomu útočníkovi také není nijak příjemně, že se jen nějak chová – a na nich je vysvětlit, že špatně...

Učíte i řeč těla.

Jistě, ta k šikaně a následné obraně neodmyslitelně patří. Nonverbální komunikací toho útočník i oběť proberou hrozně moc. A napadený by se měl vyznat v tom, co mu útočník sděluje, aniž by u toho mluvil. Důležité je, a za to jsme rádi, když si děti z kurzů odnášejí znalost toho, že k násilí a fyzické obraně se uchylujeme teprve po selhání diplomacie. Aneb první mluvíme, pak se pereme.

Proč je vlastně váš kurz postavený na základech bojového umění?

Jednoduše řečeno proto, že kluky to baví a holkám roste sebedůvěra, což je při obraně sebe sama nesmírně důležité. Když vím, že umím kopnout, už ve fázi komunikace jsem sebejistější,